

**ŠTUDIJA O RAZISKOVANJU LEGITIMNOSTI V SLOVENSKIH ZAVODIH ZA
PRESTAJANJE KAZNI ZAPORA IN PREVZGOJNEM DOMU**

VPRAŠALNIK ZA ZAVODSKO OSEBJE

Vabimo vas k sodelovanju v študiji o zaznavi legitimnosti obsojencev in samozaznavi legitimnosti zaposlenih v slovenskih zavodih za prestajanje kazni zaporu. Študija je del temeljno raziskovalnega projekta Legitimnost in zakonitost policijske dejavnosti, kazenskega pravosodja in izvrševanja kazenskih sankcij (št. projekta J5-5548, ARRS, 2013–2016). Če se strinjate s sodelovanjem v študiji, vas prosimo, da v celoti izpolnite vprašalnik, ki vam bo vzel približno 15 minut vašega časa.

Rezultati študije bodo uporabljeni zgolj v raziskovalne namene ob upoštevanju etike na področju raziskovalnega dela. Ob spoštovanju določb Zakona o varstvu osebnih podatkov in drugih predpisov, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, je sodelovanje v študiji prostovoljno. Rezultati anketiranja bodo objavljeni v doktorski disertaciji in znanstvenih revijah, vendar informacije, s katerimi bi bilo mogoče ugotoviti, kdo je sodeloval v tej študiji, ne bodo nikjer vključene. Izpolnjene ankete bodo izključno v lasti raziskovalca, tako da ne vodstvo zavodov ne kdor koli drug ne bo poznal vaših odgovorov.

Cilj te ankete je identificirati dejavnike, ki vplivajo na zaznavo legitimnosti obsojencev in samozaznavo legitimnosti zaporskega osebja. Na vsa vprašanja, ki jih imate glede študije ali svojega sodelovanja v tej študiji, vam bomo odgovorili (raziskovalec: Rok Hacin; elektronski naslov: rok.hacin@fvv.uni-mb.si; vodja projekta: prof. dr. Gorazd Meško; elektronski naslov: gorazd.mesko@fvv.uni-mb.si).

Za sodelovanje v študiji in izpolnitev vprašalnika se vam iskreno zahvaljujemo.

Rok Hacin
Fakulteta za varnostne vede
Univerza v Mariboru

Na lestvici od **1** do **5**, pri čemer 1 pomeni »se sploh ne strinjam«, 2 »ne strinjam se«, 3 »niti se ne strinjam niti se strinjam«, 4 »strinjam se« in 5 »zelo se strinjam«, označite, kako vsaka od naslednjih izjav/trditev odraža vaše poglede na legitimnost vašega delovnega mesta, tako, da **obkrožite ENO število** pri vsaki izjavi/trditvi.

		Se sploh ne strinjam	Ne strinjam se	Niti se ne strinjam niti se strinjam	Strinjam se	Zelo se strinjam
v1	Pooblastila, ki jih imam kot zaposlen v zavodu, so moralno upravičena.	1	2	3	4	5
v2	Prepričan sem, da obsojencem lahko podam dobre razloge, zakaj so moja pooblastila moralno ustrezna.	1	2	3	4	5
v3	Prepričan sem, da imam dovolj avtoritete za opravljanje svoje službe.	1	2	3	4	5
v4	Verjamem, da sem kot zaposlen v zavodu upravičen do izvajanja posebnih postopkov nad obsojenci (npr. pregledi sob, urinski testi itd.).	1	2	3	4	5
v5	Včasih se sprašujem, ali sem dorasel odgovornostim, ki jih od mene zahteva delovno mesto.	1	2	3	4	5
v6	Verjamem, da zasedam poseben položaj v družbi.	1	2	3	4	5
v7	Verjamem, da moja vloga v zavodu pomaga pri rehabilitaciji obsojencev.	1	2	3	4	5
v8	Verjamem, da moja vloga v zavodu pomaga pri zagotavljanju varnosti.	1	2	3	4	5
v9	Verjamem, da sem psihično dovolj močan za opravljanje svoje službe.	1	2	3	4	5
v10	Verjamem, da sem fizično dovolj močan za opravljanje svoje službe.	1	2	3	4	5
v11	Verjamem, da imam dovolj znanja za opravljanje svoje službe.	1	2	3	4	5
v12	Verjamem, da sem dovolj sposoben za opravljanje svoje službe.	1	2	3	4	5
v13	Imam dober odnos s sodelavci v zavodu.	1	2	3	4	5
v14	Sodelavci se do mene vedejo spoštljivo.	1	2	3	4	5
v15	Sodelavci mi zaupajo.	1	2	3	4	5
v16	Sodelavci me podpirajo.	1	2	3	4	5
v17	S sodelavci v zavodu dobro sodelujem.	1	2	3	4	5
v18	Svojim sodelavcem težko zaupam.	1	2	3	4	5
v19	Moji pogledi na to, kaj je prav in kaj narobe, se razlikujejo od pogledov mojih sodelavcev.	1	2	3	4	5
v20	S sodelavci se družimo izven delovnega časa.	1	2	3	4	5
v21	Odločitve mojega nadrejenega so enako poštene do vsakega zaposlenega.	1	2	3	4	5
v22	Nadrejeni me obravnava s spoštovanjem in dostojanstvom.	1	2	3	4	5
v23	Nadrejeni mi običajno obrazloži svoje odločitve glede mojega dela.	1	2	3	4	5
v24	Nadrejeni upošteva moje potrebe, ko sprejema odločitve glede mojega dela.	1	2	3	4	5

V25	Odločitve mojega nadrejenega vedno temeljijo na dejstvih in ne na osebnih predsodkih.	1	2	3	4	5
V26	V zavodu me nadrejeni obravnavajo pošteno.	1	2	3	4	5
V27	Moj nadrejeni je včasih grob s podrejenimi, ko jih poskuša pripraviti, da naredijo, kar hoče.	1	2	3	4	5
V28	Nadrejeni mi nudijo podporo pri opravljanju dela.	1	2	3	4	5
V29	Vedno lahko pristopim k nadrejenemu, kadar imam težavo.	1	2	3	4	5
V30	Zaupam v sposobnosti nadrejenih.	1	2	3	4	5
V31	Nadrejeni me redko pohvali za dobro opravljeno delo.	1	2	3	4	5
V32	Nadrejeni upoštevajo moje mnenje pri sprejemanju odločitev.	1	2	3	4	5
V33	Večina obsojencev, s katerimi imam opravka, meni, da jih zaposleni v zavodu obravnavajo pravično.	1	2	3	4	5
V34	Večina obsojencev, s katerimi imam opravka, meni, da si zaposleni v zavodu vzamejo čas za razlago odločitev.	1	2	3	4	5
V35	Večina obsojencev, s katerimi imam opravka, meni, da zaposleni v zavodu vedno upoštevajo zakone.	1	2	3	4	5
V36	Večina obsojencev, s katerimi imam opravka, menijo, da smo zaposleni v zavodu ljudje, ki jim lahko zaupajo.	1	2	3	4	5
V37	Večina obsojencev, s katerimi imam opravka, menijo, da so zaposleni v zavodu do njih poštene.	1	2	3	4	5
V38	Večina obsojencev, s katerimi imam opravka, menijo, da svoje delo dobro opravljam in so z menoj zadovoljni.	1	2	3	4	5
V39	Večina obsojencev, s katerimi imam opravka, se do zaposlenih v zavodu vede spoštljivo.	1	2	3	4	5
V40	Zaposleni imamo dolžnost, da pošteno ravnamo z vsemi obsojenci, ne glede na spol, etnično poreklo ali vero.	1	2	3	4	5
V41	Čutim dolžnost, da pomagam obsojencem.	1	2	3	4	5
V42	Čutim dolžnost, da se do obsojencev obnašam skladno z zakoni.	1	2	3	4	5
V43	Obsojence spodbujam, da pokažejo svoja čustva.	1	2	3	4	5
V44	Zaposleni upoštevamo predloge obsojencev.	1	2	3	4	5
V45	Obsojenci mi lahko v obraz povedo svojo kritiko.	1	2	3	4	5
V46	Zaposleni upoštevamo kritike obsojencev.	1	2	3	4	5
V47	Zaposleni v zavodu spodbujamo obsojence, da se naučijo česa novega.	1	2	3	4	5
V48	V bližini zaposlenih v zavodu obsojenci pazijo, kaj govorijo.	1	2	3	4	5
V49	Neprijetno se mi je pogovarjati z obsojenci.	1	2	3	4	5

v50	Bil sem žrtev fizičnega napada obsojenca.	1	2	3	4	5
v51	Bil sem žrtev psihičnega napada obsojenca.	1	2	3	4	5
v52	Obsojenci lahko zaposlene v zavodu kličejo z njihovimi osebnimi imeni.	1	2	3	4	5
v53	Zaposleni v zavodu spodbujamo obsojence, da sprejemajo lastne odločitve.	1	2	3	4	5
v54	Z večino obsojencev imam sproščen odnos.	1	2	3	4	5
v55	Zaposlene v zavodu zanimajo občutki obsojencev.	1	2	3	4	5
v56	Če si dober do obsojencev, te pričnejo izkoriščati.	1	2	3	4	5
v57	Zaposleni v zavodu pogosto sprašujemo obsojence o osebnih zadevah.	1	2	3	4	5
v58	Pomembno je, da imaš sočutje do obsojencev.	1	2	3	4	5
v59	Obsojenci so po večini dostojni ljudje.	1	2	3	4	5
v60	Zaposleni v zavodu ne ukazujemo obsojencem brez razloga.	1	2	3	4	5
v61	Menim, da je javni opomin obsojencu sprejemljiva oblika uporabe sile.	1	2	3	4	5
v62	Menim, da je grožnja uporabe sile obsojencu sprejemljiva oblika uporabe sile.	1	2	3	4	5
v63	Menim, da je uporaba fizične sile nad obsojencem sprejemljiva oblika uporabe sile.	1	2	3	4	5
v64	Obsojencu sem že izrekel opomin.	1	2	3	4	5
v65	Obsojencu sem že grozil s silo.	1	2	3	4	5
v66	Pri svojem delu z obsojenci sem že uporabil fizično silo.	1	2	3	4	5
v67	V službi sem podvržen stresu.	1	2	3	4	5
v68	Mislím, da je moja obremenitev večja kot obremenitev drugih v moji vlogi.	1	2	3	4	5
v69	Stres, ki ga doživljam v službi, vpliva na moje zasebno življenje.	1	2	3	4	5
v70	Zadovoljen sem s trenutno plačo.	1	2	3	4	5
v71	Za količino dela, ki ga opravi, sem dobro plačan.	1	2	3	4	5
v72	Glede na zahtevnost dela sem dobro plačan.	1	2	3	4	5
v73	Opravljanje nalog, ki jih od mene zahteva delovno mesto, me izčrpava.	1	2	3	4	5
v74	Za opravljanje svojih nalog imam dovolj časa.	1	2	3	4	5
v75	Imam občutek nemoči, ko me obsojenci prosijo za pomoč.	1	2	3	4	5
v76	Zadovoljen sem s svojo službo.	1	2	3	4	5
v77	Strah me je, da bi me obsojenci fizično napadli.	1	2	3	4	5
v78	Strah me je, da bi me obsojenci psihično napadli.	1	2	3	4	5
v79	Strinjam se z navodili in postopki obravnave obsojencev, ki jih dobim od nadrejenih.	1	2	3	4	5

v80	Ko pridem domov, ne razmišljam več o službi.	1	2	3	4	5
v81	Narava delovnega mesta zahteva od mene ves čas popolno zbranost.	1	2	3	4	5
v82	Če bi imel možnost, bi opravljal drugačno delo.	1	2	3	4	5
v83	Čutim močno pripadnost organizaciji, ki ji pripadam.	1	2	3	4	5
v84	Moji pogledi na to, kaj je prav in kaj narobe pri delu z obsojenci, so zelo podobni pogledom mojih sodelavcev.	1	2	3	4	5
v85	Ugotovil sem, da so moje vrednote podobne vrednotam moje organizacije.	1	2	3	4	5
v86	Zaposleni ne bi smeli vnašati prepovedanih substanc obsojencem.	1	2	3	4	5
v87	Ko je sodelavec v težavah, mu priskočim na pomoč.	1	2	3	4	5
v88	Sodelavcev ne bi izdal, četudi so storili kaj v nasprotju s pravili.	1	2	3	4	5
v89	Pred obsojenci vedno podprem sodelavce.	1	2	3	4	5
v90	Vedno podprem sodelavca, ko je ta v sporu z obsojencem.	1	2	3	4	5
v91	Vedno podprem sodelavca, ko ta izreče sankcijo obsojencu (četudi se ne strinjam s sankcijo).	1	2	3	4	5
v92	Zaposleni ne bi smeli imeti neformalnih odnosov z obsojenci.	1	2	3	4	5
v93	Zaposleni v zavodu držimo skupaj.	1	2	3	4	5

Na lestvici od 1 do 4, pri čemer 1 pomeni nikoli, 2 enkrat, 3 dvakrat in 4 trikrat ali več, označite, kako vsaka od naslednjih izjav/trditev odraža vaša dejanja v zadnjih 12 mesecih, tako, da **obkrožite ENO število** pri vsaki izjavi/trditvi.

V zadnjih 12 mesecih sem ...		Nikoli	Enkrat	Dvakrat	Trikrat ali več
v94	... se posebej potrudil, da bi dobro opravil delo, in to bolj, kot je pričakovano.	1	2	3	4
v95	... pomagal obsojencu, čeprav me za to ni prosil.	1	2	3	4
v96	... prostovoljno opravljal določene stvari, z namenom pomagati zavodu.	1	2	3	4

Označite (obkrožite), kako bi postopali do obsojenca v naslednjih hipotetičnih situacijah v zavodu za prestajanje kazni zapor.

V97. Na hodniku opazite obsojenca, ki povzroča nemir in izziva soobsojence. Ko pristopite do njega in mu naročite, naj se umiri, vas začne zmerjati, da ste neumni in da ga pustite pri miru. Kako daleč bi šli v skladu z vašimi pooblastili, da bi umirili situacijo?

- 1) Ukaz obsojencu, da preneha s tovrstnim vedenjem.
- 2) Opozorilo obsojencu, da bo, če ne preneha s tovrstnim vedenjem, odstranjen iz skupnih prostorov in nameščen v poseben prostor.
- 3) Opozorilo obsojencu, da bodo, če ne preneha s tovrstnim vedenjem, nad njim uporabljena prisilna sredstva.
- 4) Uporaba prisilnih sredstev oziroma fizične sile.

V98. Na hodniku opazite obsojenca, ki je verbalno napadel vašega sodelavca. Ko pristopite do njiju in opozorite obsojenca na neprimernost njegovega vedenja, začne obsojenec zmerjati tudi vas in zavzame agresivno držo (se pripravlja, da bi vas in vašega sodelavca fizično napadel). Kako daleč bi šli v skladu z vašimi pooblastili, da bi umirili situacijo?

- 1) Ukaz obsojencu, da preneha s tovrstnim vedenjem.
- 2) Opozorilo obsojencu, da bo, če ne preneha s tovrstnim vedenjem, odstranjen iz skupnih prostorov in nameščen v poseben prostor.
- 3) Opozorilo obsojencu, da bodo, če ne preneha s tovrstnim vedenjem, nad njim uporabljena prisilna sredstva.
- 4) Uporaba prisilnih sredstev oziroma fizične sile.

V99. Ob pregledu sobe obsojenca najdete prepovedan predmet, ki ga zasežete. Ko obsojenec to vidi, postane verbalno žaljiv. Njegovo žaljenje se kljub vašim opozorilom nadaljuje. Kako daleč bi šli v skladu z vašimi pooblastili, da bi umirili situacijo?

- 1) Ukaz obsojencu, da preneha s tovrstnim vedenjem.
- 2) Opozorilo obsojencu, da bo, če ne preneha s tovrstnim vedenjem, odstranjen iz skupnih prostorov in nameščen v poseben prostor.
- 3) Opozorilo obsojencu, da bodo, če ne preneha s tovrstnim vedenjem, nad njim uporabljena prisilna sredstva.
- 4) Uporaba prisilnih sredstev oziroma fizične sile.

Označite (obkrožite), katere lastnosti veljajo za vas kot zaposlenega/zaposleno v zavodu za preostanek kazni zapora.

V100. Spol:

- 1) Moški 2) Ženska

V101. Starost (v celih letih):

V102. Vaš položaj:

- 1) Pravosodni policist/policistka (pravosodna policija)
- 2) Specializirani delavec/delavka (socialni pedagog, pedagog, socialni delavec, psiholog, sociolog, delovni inštruktor in zdravstveni delavec)
- 3) Drugo: _____

V103. Kako dolgo ste že zaposleni v zaporskem sistemu (v celih letih)? _____

V104. Kako dolgo ste že zaposleni v tem zavodu (v celih letih)? _____

V105. Katero stopnjo izobrazbe ste dosegli?

- 1) Osnovna šola
- 2) Poklicna srednja šola (3 leta)
- 3) Srednja šola (4 leta)
- 4) Višja šola
- 5) Visokošolski ali univerzitetni program
- 6) Magisterij
- 7) Doktorat

V106. Kakšen je vaš trenutni družinski status?

- 1) Samski/-a
- 2) V razmerju
- 3) Poročen/-a ali življenje v zunajzakonski skupnosti
- 4) Ločen/-a
- 5) Vdovec/vdova

V107. Ali imate otroke?

- 1) Da 2) Ne

V108. Koliko kilometrov je vaše bivališče oddaljeno od mesta, kjer delate? _____

V109. Bi želeli še kaj dodati?

[illegible]